

2026 m. rugpjūčio 21 d.

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
EKONOMIKOS IR INOVACIJŲ MINISTERIJAI**

El. paštu: ruta.steckiene@eimin.lt, jaunius.petrauskas@eimin.lt, asta.nareckaite@eimin.lt,
austeja.radzvilaite@eimin.lt

Siūlome patikslinti keturias nuostatas, kad advokatai realiai galėtų tapti obligacijų savininkų patikėtiniais (įstatymo projektas Nr. 26-10626)

Asociacija „Investors' Forum“, atsižvelgdama į Lietuvos Respublikos ekonomikos ir inovacijų ministerijos 2026 m. rugpjūčio 6 d. raštu Nr. 3-2576 pateiktą derinti Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių ir uždarytųjų akcinių bendrovių obligacijų savininkų interesų gynimo įstatymo Nr. XII-2443 3, 4 ir 5 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą Nr. 26-10626 (toliau – Projektas), pritaria Projekto tikslui išplėsti obligacijų savininkų patikėtinių ratą ir siūlo keturis pakeitimus. Konkrečios formuluotės pateiktos šio rašto priede.

Obligacijų emisijos yra viena iš nedaugelio realių alternatyvų bankiniam finansavimui Lietuvos įmonėms, o patikėtinių pasiūla iki šiol buvo ribota. Advokatų ir advokatų kontorų įtraukimas šią problemą sprendžia. Tačiau dabartinė Projekto redakcija to tikslo praktikoje nepasiektų.

1. Interesų konflikto ribojimą siūlome sieti su konkrečia obligacijų emisija, o ne su bet kokiomis paslaugomis (4 str. 6 d. 6 p.)

Projekte advokatui perkeltas testas, taikomas audito įmonei: patikėtinis negalėtų būti kontora ar advokatas, su kuriuo bendrovė per pastaruosius vienus metus buvo sudariusi bet kokių paslaugų sutartį.

Auditoriui toks testas pagrįstas – auditorius tikrina tos pačios bendrovės finansines ataskaitas, todėl bet koks paslaugų ryšys kelia konflikto grėsmę. Advokatui jis neproporcingas dėl keturių priežasčių.

Pirma, jis apima ir su obligacijų emisija visiškai nesusijusias paslaugas – darbo teisės, ginčų, nekilnojamojo turto – kurios patikėtinio nepriklausomumui įtakos neturi.

Antra, jis eliminuoja būtent tas kontoras, kurios turi reikiamos kapitalo rinkų patirties, nes jos aktyviems emitentams paslaugas jau teikia. Patikėtinių ratas realiai neišsiplėstų.

Trečia, jis nenuoseklus paties Projekto viduje – finansų makleriui taikomas ne bendras, o konkretus, su ta pačia emisija susijęs ribojimas.

Ketvirta, advokatų nepriklausomumą ir interesų konfliktų vengimą jau reglamentuoja Advokatūros įstatymas ir Lietuvos advokatų etikos kodeksas, o pažeidimus vertina Advokatų garbės teismas. Papildomas bendras ribojimas dubliuoja veikiančią mechanizmą.

2. Veiklos pasibaigimo pagrindus siūlome papildyti advokatų kontora ir advokato veiklos sustabdymu (4 str. 8 d. 2 p.)

Projekte kaip pagrindas nurodytas tik atvejis, kai advokatas netenka teisės teikti paslaugas. Praktikoje pagal Advokatūros įstatymą advokato veikla gali būti ne tik pasibaigusi, bet ir sustabdyta – tada advokatas formaliai teisės neprarado, tačiau paslaugų teikti negali.

Be to, patikėtiniu galės būti ir advokatų kontora, tačiau kaip savarankiškas subjektas šioje nuostatoje ji neįvardyta. Todėl liktų neaišku, ar patikėtinio veikla pasibaigia, kai teisės teikti paslaugas netenka pati kontora. Neaiškumą prisiimtų obligacijų savininkai, t. y. tie, kurių interesų gynimui šis institutas ir sukurtas.

3. Pareigą informuoti bendrovę siūlome suvienodinti su veiklos pasibaigimo pagrindais (5 str. 2 d. 10 p.)

Patikėtinis privalo kitą darbo dieną informuoti bendrovę apie teisės teikti paslaugas netekimą. Jei ši pareiga neapima advokatų kontoros ir advokato veiklos sustabdymo, bendrovė apie dalį veiklos pasibaigimo pagrindų nebus informuota ir apie savo patikėtinio statusą sužinos per vėlai. Abi nuostatos turi apimti tuos pačius atvejus.

4. Tarp taikomų įstatymų siūlome įrašyti Juridinių asmenų nemokumo įstatymą (4 str. 8 d. 4 p.)

Projekte nurodyti tik šis įstatymas ir Civilinis kodeksas. Patikėtinio įgaliojimai aktualiausi būtent bendrovės nemokumo procese, kurį reglamentuoja Juridinių asmenų nemokumo įstatymas. Nuorodos į jį nebuvimas kelia klausimų dėl taikomos teisės apimties tuo momentu, kai patikėtinio vaidmuo yra svarbiausias.

5. Projekto pavadinime siūlome įrašyti trūkstantį „Nr.“

Prieš įstatymo numerį XII-2443 pavadinime nėra „Nr.“. Redakcinė pastaba.

Prašome į pateiktus pasiūlymus atsižvelgti tikslinant Projektą. Esame pasirengę juos aptarti detaliau.

PRIEDAS. Projekto lyginamasis variantas su Investors' Forum siūlomais pakeitimais, 2 lapai.

Pagarbiai,

Vytautas Šilinskas
Vykdantysis direktorius
Asociacija „Investors' Forum“

